

man paa Varerne, og saa byde de sig til til de Priser, de nu ville gøre det for, og paa den Maade faar man Lærere. Det er naturligvis Lærere uden Eksamen, unge Mennesker paa 15—16 Aar, og de blive saa antagne til at undervise hele Klasser, ikke alene smaa Børn, men Børn op til Konfirmationsalderen. Saadanne Lærere vilde uhjælpelig falde igennem, hvis man skulde gaa frem efter Bestemmelserne i Loven af 1814. Her have de jydsk Sogneraad vist stor Forretningsdygtighed, de kunne altsaa faa Lærere endnu billigere end Forskolelærerinder.

Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) stillede Spørgsmaal til mig om en Sag, der altid interesserer ham saa uhyre, nemlig om, hvordan Forholdene ere i København. Han spurgte om, hvad Københavns Kommune giver til Børnehjem. Det gør mig ondt, at jeg ikke kan udenad alle de Tal, som staa paa Københavns Kommunes Budget, men jeg kan fortælle det ærede Medlem, at vi have her i København to kommunale Børnehjem, som understøttes fuldstændigt af Københavns Kommune, og til hvilke Staten ikke giver en eneste Øre Tilskud. Desforuden understøtter Københavns Kommune en Række Børneasyler her i Byen, men jeg kan ikke i Øjeblikket nævne Tallene. Vil det ærede Medlem have Taalmodighed, kan jeg maa-ske nævne ham dem en anden Dag.

Mads Larsen: Jeg skal ikke paa dette sene Tidspunkt komme ind paa at drøfte Spørgsmaalet med det ærede Medlem for Assens (Berntsen) om Grundene til, at den paatænkte Husmandsskole ved Nyborg ikke blev oprettet, hvor interessant det ellers kunde være. Det skulde være mig en sand Fornøjelse, hvis det havde været paa en anden Tid af Døgnet. Naar det ærede Medlem tillægger det saa ganske overordentlig ringe Betydning, at der for Finansudvalget har foreligget Tegninger og Andragende fra Husmandsskolen, skal jeg bemærke, at jeg antager, at Finansudvalget ikke har tillagt det saa ganske ringe Betydning, som det ærede Medlem lader til at ville gøre, siden Finansudvalget bl. a. derpaa har turdet stille Forslag om Bevillingen paa de 10,000 Kr.

Med Hensyn til det ærede Medlems Argumentation om, at Højskolerne ikke have været Klasseskoler, gav jeg ham ganske Ret før, da jeg havde Ordet, og udtalte ogsaa, at jeg var enig med ham i, at de heller ikke skulle være det i Fremtiden lige saa lidt som Landbrugsskolerne og Hus-

mandsskolerne. Men naar han mente, at alt var saare vel, fordi der af det samlede Antal Elever, der have besøgt Højskolerne i 1906, var 51 pCt. Gaardmandsbørn og 49 pCt. Børn af andre Samfundslag paa Landet, vil jeg dertil sige, at der selvfølgelig blandt de sidste er en overordentlig Masse Børn, hvis Forældre ere velhavende Haandværksfolk og som saadanne ikke kunne ligestilles med de daarligst stillede i Samfundet. I Kraft af den virkelige Sammenligning, jeg drog før, mener jeg, at vi særlig maa medvirke til, at Husmandsskolerne maa faa Held til at løse den Opgave, at der kommer procentvis lige saa stor en Part af de mindrestillede Husmænds og Landarbejderes Børn til at deltage i Undervisningen som af de bedrestillede, specielt af Gaardmændenes Børn. Det er Kærnen i hele Sagen, og derfor argumenterer jeg ogsaa stadig ud fra, at vi skulle give disse Skoler de bedst mulige Arbejdsvilkår, for at saa mange som muligt af de mindrestillede i Samfundet kunne faa Del i den bedre Oplysning. Men det er saare langt fra at være Tilfældet nu. Det ærede Medlem ved godt, at Husmænd og Landarbejdere ere 3—4 Gange flere end Gaardmændene i Landet, og jeg antager, at det forholder sig paa lignende Maade med Antallet af deres Børn.

Berntsen: Maa jeg til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) sige, at under Forhandlingen om Skoleloven blev det oplyst, at Københavns Kommune ikke havde givet en Øre til de i Kommunen værende Børnehjem. Det staar, saavidt jeg ved, uimodsagt af det ærede Medlem.

Hvad angaar, at Forskolelærerinderne ikke faa Afgangseksamen fra Forskolelærerindeseminariet, skal jeg dog oplyse, at de erholde af Seminariet et Modenhedsbevis og Karaktergivning i de forskellige Fag, hvori de skulle undervise, og det har vist sig, at dette Modenhedsbevis kun i meget faa Tilfælde har peget i forkert Retning. Hovedsagen for mig er Kendsgerninger, og en Kendsgerning er det, at disse Forskolelærerinder trods deres forholdsvist korte Uddannelse og trods det, at de ikke møde med Eksamensbevis og Karakterer, som det ærede Medlem forlanger, dog have gjort Fyldest i den Gerning, de ere satte til at udføre, paa en ikke blot for Myndighederne, men ogsaa for Befolkningen tilfredsstillende Maade.

Overfor den sidste Bemærkning af det ærede Medlem for Odense Amts 7ende Valg-